

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
IRM: 33-104, 33-140 IRM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000-12080- /2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, panaszos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 378/2009. (XI. 11.) számú állásfoglalása a panasznak

h e l y t   a d o k.

A határozat ellen a Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése alapján

A keresetlevelet jelen határozat közlésétől számított harminc napon belül a Fővárosi Bírósághoz is be lehet nyújtani a Ket. 109. § (1) bekezdése, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése alapján.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2009. március 15-én a Budapest V. kerület Arany János utcai metró állomás közelében tartózkodott mintegy 150-200 fővel együtt. A panaszos kb. 18 óra 50 perckor a tömeggel szemben felsorakozott rendőrsorfal egyik tagjának pajzsára ráütött. Ekkor a tömegből kiemelték, ruházatát átvizsgálták, majd hivatalos személy elleni erőszak megalapozott gyanúja miatt a Budapest II. kerület Gyorskocsi utcai rendőrségi fogdába előállították. Az előállítását követően orvosi vizsgálatra vitték, ahol meztelenre kellett vetkőznie és a testüregét is átvizsgálták.

Ezután átkísérték a Budapesti Nyomozó Ügyészségre, ahol megtörtént a Btk. 229. § (1) bekezdésbe ütköző hivatalos személy elleni erőszak büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt a kihallgatása. Ezt követően kihirdették az őrizetbe vételi határozatot és visszakísérték a fogdába. Ott ismételten orvosi vizsgálat alá vetették és testüreg átvizsgálást hajtottak végre.

A panaszos terhére rótt bűncselekmény kapcsán a büntetőeljárás a Budapesti Nyomozó Ügyészségen a Nyom. számon jelenleg folyamatban van.

Panaszos a rendőri intézkedés miatt 2009. március 22-én panasszal élt a Független Rendészeti Panasztestületnél. Panaszában sérelmezte az alábbiakat:

- annak ellenére, hogy tájékoztatta az illetékeseket arról, hogy gyógyszereket szed, csak másnap este kapta meg azokat,
- a fogva tartásának teljes ideje alatt figyelmen kívül hagyták az orvosa által előírt diétát,
- a fogdában két alkalommal is meztelenre kellett vetkőznie.

II.

A lefolytatott vizsgálat során a rendelkezésre álló iratok alapján tényállásszerűen az alábbiak állapíthatók meg.

Budapest Rendőrfőkapitánya a panasz tárgyát képező rendőri intézkedés idejére és helyére – Budapest teljes területére – 2009. március 14-én 00.00 órától 2009. március 16-án 08.00 óráig fokozott ellenőrzést rendelt el tekintettel arra, hogy több demonstráció megtartását jelentették be. Az intézkedést foganatosító rendőrök a fokozott ellenőrzésről szóló egyedi utasítás alapján teljesítettek szolgálatot – csapaterős tevékenységet – a helyszínen, a Budapest V. kerület Arany János utcai metró állomás felszíni területének biztosításában.

A panaszossal együtt kb. 150-200 fős tömeg tartózkodott a helyszínen. A tömeggel szemben felsorakozott, egysoros rendőr sorfal egyik tagjának a pajzsára a panaszos kézzel ráütött, ezért a tömegből kiemelték, majd ruházatát átvizsgálták, megbilincseltek és hivatalos személy elleni erőszak elkövetésének megalapozott gyanúja miatt előállították a Budapest, II. kerület Gyorskocsi utcai rendőrségi fogdába. Ezt követően a Budapesti Nyomozó Ügyészségen gyanúsítottként kihallgatták, majd őrizetbe vették. Őrizetbe vétele március 17-én 12.00 óráig tartott.

A 29022/502242/2009.id. sz. rendőri jelentés tanúsága szerint a rendőri intézkedés az Rtv. 29. § (1) bekezdése (igazoltatás)¹, és a 30. § (3) bekezdése (ruházat átvizsgálás)² alapján jogszerű és szakszerű volt. A panaszos előállításának indokaként az Rtv. 33. § (1) a) pontjában megfogalmazott körülmény szolgált³. A rendőri jelentés szerint a bilincselés az Rtv. 48. § c) pontja⁴ alapján jogszerűen történt.

A BRFK Hivatal tájékoztató levele az alábbi adatokat közli az előállításról: a panaszos a fogdába 2009. március 15-én 20.45 perckor került beszállításra. Ekkor történt meg először az orvosi vizsgálata és meztelenre vetkőztetése. Majd azután, hogy a Budapesti Nyomozó Ügyészségen megtörtént a gyanúsított kihallgatása és őrizetbe vétele, ismételt orvosi vizsgálatára és vetkőztetésére került sor.

Az Rtv. 31. §-ának (1) és (2) bekezdéseiben⁵, valamint a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban Szolgálati Szabályzat) 51. §-ának (3) bekezdésében⁶ foglalt egyértelmű rendelkezések szerint a jelen ügyben kizárólag a személyi szabadságában korlátozott személy ruházatának átvizsgálására lett volna lehetőség, motozásra nem.

A panaszossal szemben tehát az előállítása során végrehajtott, testüregekre is kiterjedő motozás nem volt jogszerű. Más szabályok vonatkoznak azonban az őrizetbe vétel esetében a fogdába történő befogadásra: ekkor a fogdaőrök az előírásoknak megfelelően, már jogszerűen hajtották végre az ismételt testüregekre is kiterjedő vizsgálatot.

Mind a Panasztestület, mind pedig az időközben lefolytatott rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy az első, még az előállítás során végrehajtott motozás indokolatlan volt. A Panasztestület az állásfoglalásban kitér arra, hogy „*az előállított személyek helyzetére – jogaira, kötelezettségeire – nem vonatkozik részletes szabályozás*”, valamint a Szolgálati Szabályzat, illetve a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet sem fogalmaz egyértelműen az előállítottakra vonatkozóan. A Panasztestület a probléma megoldása érdekében „*jelezni fogja aggályait az Igazságügyi és Rendészeti Miniszternek*”.

¹ Rtv. 29. § (1) A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

² Rtv. 30. § (3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

³ Rtv. 33. § (2) 33. § (1) a) pont alapján a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;

⁴ Rtv. 48. § A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

b) támadásának megakadályozására,

c) szökésének megakadályozására.

⁵ Rtv. 31. § (1) Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

(2) A ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szemérem sértő módon.

⁶ Szolgálati Szabályzat 51. § (3) Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.

A Panasztestület állásfoglalásában a jogalap megítélése vonatkozásában arra az álláspontra jutott, hogy az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja kellő jogalapot biztosított a rendőrségnek az előállításához, azonban a vele szemben fogatosított, testének lemeztelenítésével végrehajtott motozás súlyosan sértette az emberi méltósághoz való jogát.

A panaszos kifogásainak az a része, ami az őrizetbe vétele utáni motozásra, valamint a diéta betartására és a gyógyszerek biztosítására vonatkozik – egyetértve a Panasztestület állásfoglalásával és indokolásával miszerint e kérdés megítélése a hatáskörén kívül esik, mivel a panaszossal szemben a Rendőrség ekkor már a büntetőeljárásban járt el – a büntetőeljárás keretében biztosított jogorvoslattal bírálható el, ezért azt megküldtem az illetékes ügyészségnek.

Mindezek alapján – a Panasztestület alapjog súlyos sérelmét megállapító állásfoglalásával egyetértve – az előállítás során a fogdán történő bánásmód tekintetében a panasznak helyt adok.

III.

A Panasztestület alapjog súlyos sérelmét megállapító egyes állásfoglalásaival egyetértve megállapítottam, hogy az első alkalommal végrehajtott meztelenre vetkőztetést követően a testnek a testüregre is kiterjedő átvizsgálása jogsértő volt.

„Budapest Rendőrfőkapitánya a médiában megjelent információk alapján azonnali hatállyal belső vizsgálatot rendelt el annak tisztázása érdekében, hogy a 2009. március 15-én a Kossuth térről előállított két férfi rendőrségi fogdába történő befogadásának körülményei megfeleltek-e a jogszabályi előírásoknak.”⁷

A test minden részére kiterjedő vizsgálatbank abban az esetben volt helye és megfelelő jogalapja, amikor a panaszost őrizetbe vétele már megtörtént. A panaszossal szemben azonban erre az átvizsgálásra kétszer került sor: először előállításakor, ekkor jogszerűtlenül, majd pedig az őrizetbe vételét követően már jogszerűen.

Az ügyel kapcsolatban megjegyezni kívánom, hogy a panaszos által megfogalmazott kifogások kapcsán a rendőrség belső vizsgálatot is folytatott, melynek során megállapítást nyert, hogy a befogadásra vonatkozó jogszabályt az előállított személyekkel szemben tévesen alkalmazták a rendőrök. A hibás intézkedések miatt fegyelmi felelősségre vonásokra került sor, a befogadás szakszerűségéért felelős osztályvezető, a befogadást végrehajtó fogdaőr és a szabálysértési eljárást lefolytató két előadóval szemben. A jövőben hasonló esetek elkerülése érdekében a BRFK Központi Fogdájára vonatkozó belső norma átdolgozása folyamatban van.

Fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

⁷ A BRFK Közleménye, http://www.police.hu/friss/BRF-20090318_90.html

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 29. § (1) bekezdése, 30. § (3) bekezdése, 31. § (1) bekezdése 33. § (2) bekezdése, 48. § b) és c) pontja, a 92. § (1) bekezdése, a 93/A. § (7) és (9) bekezdései;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 51. § (3) bekezdése.

Budapest, 2009. december „ „

Dr. Bencze József r. altábornagy